

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง “การสำรวจพฤติกรรมการเปิดรับ และทัศนคติของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครที่มีต่อนิตยสารประเภทกอสซิปบันเทิง ในประเด็นบทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบต่อสังคมของสื่อมวลชนไทย” เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยการใช้แบบสอบถาม เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างในเขตกรุงเทพมหานครที่มีประสบการณ์อ่านนิตยสารประเภทกอสซิปบันเทิง จำนวนทั้งสิ้น 400 คน และประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา และสถิติเชิงอนุมานในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์คือ

1. เพื่อศึกษาถึงลักษณะทางประชากรศาสตร์ ของผู้อ่านนิตยสารประเภทกอสซิปบันเทิงในเขตกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาถึงพฤติกรรมการเปิดรับของผู้อ่านนิตยสารประเภทกอสซิปบันเทิง ในเขตกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อศึกษาถึงทัศนคติของผู้อ่านนิตยสารประเภทกอสซิปบันเทิง ในเขตกรุงเทพมหานคร
4. เพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรศาสตร์ พฤติกรรมการเปิดรับ และทัศนคติของผู้อ่านนิตยสารประเภทกอสซิปบันเทิงในเขตกรุงเทพมหานคร

ผลการศึกษาพบว่า

ด้านลักษณะทางประชากรศาสตร์ พบว่า กลุ่มผู้อ่านนิตยสารประเภทกอสซิปบันเทิงเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย โดยส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 23-27 ปี ส่วนใหญ่จะเป็นพนักงานบริษัทเอกชน มีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท ส่วนการศึกษาด้านพฤติกรรมการเปิดรับนิตยสารนั้น กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะอ่านนิตยสาร Gossip Star ในสถานเสริมความงาม/ร้านเสริมสวย โดยส่วนใหญ่จะไม่ค่อยซื้ออ่านเองแต่จะอ่านนิตยสารจากที่ทำงาน/ตามสถานบริการ และจะติดตามอ่านนิตยสารเป็นบางสัปดาห์

ด้านทัศนคติที่มีต่อนิตยสารประเภทกอสซิปบันเทิงของกลุ่มตัวอย่าง จะเห็นว่าส่วนใหญ่มองว่าสื่ออยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นทัศนคติต่อประเด็นด้านรูปแบบการนำเสนอของนิตยสารที่อยู่ในระดับต่ำ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเห็นว่าวิธีการนำเสนอของนิตยสารประเภทดังกล่าวมุ่งชู้ตคีย์ เพื่อนำเสนอเรื่องราวมากจนเกินไป อีกทั้งยังนำเสนอเรื่องราวเพื่อสร้างกระแส ขยายข่าว ใช้ถ้อยคำภาษาก่อนข้างล่อแหลม รูปภาพที่นำมาตีพิมพ์ก็ไม่ได้มีความเหมาะสมกับวัฒนธรรมไทย รวมทั้งบางเนื้อหาที่เข้าข่ายการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลและการหมิ่นประมาท

ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ผู้อ่านนิตยสารประเภทกอสซิปบันเทิงที่มีเพศ อายุ การศึกษา อาชีพและรายได้ต่างกัน ล้วนมีพฤติกรรมการเปิดรับในด้านวิธีการได้มาซึ่งนิตยสาร แตกต่างกันไป นอกจากนี้ยังพบว่า ผู้อ่านนิตยสารที่มีเพศ อายุและอาชีพต่างกัน จะมีพฤติกรรมการเปิดรับด้านความถี่ในการอ่านนิตยสารที่แตกต่างกัน แต่ผู้อ่านที่มีระดับการศึกษาและรายได้แตกต่างกัน จะมีความถี่ในการอ่านนิตยสารไม่แตกต่างกัน

นอกจากนี้ยังพบว่า ผู้อ่านนิตยสารประเภทกอสซิปบันเทิงที่มีเพศ อายุ ระดับ การศึกษา อาชีพ และรายได้ต่างกัน ล้วนมีทัศนคติต่อนิตยสารประเภทกอสซิปบันเทิงที่ไม่แตกต่างกัน และพบว่าพฤติกรรมการเปิดรับด้านวิธีการได้มาซึ่งนิตยสาร มีความสัมพันธ์กับทัศนคติของ ผู้อ่านนิตยสาร และพฤติกรรมการเปิดรับด้านความถี่ในการอ่านนิตยสาร ไม่มีความสัมพันธ์กับ ทัศนคติของผู้อ่านนิตยสาร

ในส่วนของข้อเสนอแนะจากการวิจัย ผู้ศึกษาได้ข้อค้นพบที่น่าสนใจ ดังนี้ เนื่องจาก ปัจจุบันพบว่า กระแสการนำเสนอข่าวแบบกอสซิปกำลังได้รับความนิยมอย่างแพร่หลาย อีกทั้งยังมีแนวโน้มที่จะขยายวงกว้างไปสู่การนำเสนอข่าวสารของวงการอื่นๆ ในสังคม ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่ หน่วยงานภาครัฐควรให้ความสำคัญ และเข้มงวดกับการเฝ้าระวังสื่อประเภทนี้ให้มากขึ้น นอกจากนี้ ภาครัฐควรตระหนักในเรื่องการคุ้มครองผู้ที่ตกเป็นข่าว เพื่อการทำงานสื่อมวลชนของไทยจะได้ เป็นไปอย่างมีเป้าหมาย ประสิทธิภาพ เพื่อการสร้างสรรค์สังคมให้น่าอยู่สำหรับประชาชนต่อไป

ในส่วนขององค์การวิชาชีพสื่อมวลชน ควรกำหนดกฎเกณฑ์หรือกติกาใหม่ ในการ ปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ เพื่อเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวให้นักสื่อสารมวลชนปฏิบัติตาม นอกจากนี้ ควรเพิ่มเติมการฝึกอบรม สัมมนาแก่ผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อสารมวลชน โดยเน้นเฉพาะกลุ่มของผู้ผลิต นิตยสารประเภทกอสซิปบันเทิง เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ตลอดจนวิธีการทำงานที่ ถูกต้องเหมาะสม และให้อยู่ในเขตเขตที่ถูกต้อง อีกทั้งยังเป็นการช่วยตอกย้ำให้สื่อมวลชนตระหนัก ถึงจรรยาบรรณและจรรยาบรรณในการปฏิบัติงานมากขึ้นด้วยอีกทางหนึ่ง ทั้งนี้เพื่อดำเนินการตาม บทบาทหน้าที่ของตน และเพื่อสร้างมาตรฐานทางวิชาชีพต่อไป สำหรับผู้ผลิตนิตยสาร ควรให้ ความสำคัญกับการคัดเลือกและการนำเสนอเนื้อหาในนิตยสาร เนื่องจากการนำเสนอของนิตยสาร ประเภทนี้ หมิ่นเหม่ต่อการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลและการหมิ่นประมาท บรรณาธิการจึงควรตรวจสอบ แหล่งข่าวหรือข้อมูลที่ได้มาก่อนการตีพิมพ์ เพื่อเป็นการตอกย้ำความน่าเชื่อถือของนิตยสารของตนได้ อีกทางหนึ่ง

นอกจากนี้ บุคลากรในวงการบันเทิง ดารา นักร้อง และบุคคลที่มีชื่อเสียง เป็นผู้ที่มีผลงานผ่านสื่อต่างๆ ย่อมเป็นที่จับตามองของคนทั้งประเทศ ควรปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดี และเหมาะสมกับวัฒนธรรมของสังคมไทย ในส่วนของผู้อ่าน ควรรู้เท่าทันการนำเสนอของสื่อประเภทนี้ ถึงแม้ว่าส่วนใหญ่จะนิยมอ่านเพื่อความบันเทิงก็ตาม นอกจากนี้ การอ่านเพื่อต้องการรับรู้เรื่องราวข่าวสารในวงการบันเทิง ก็ควรคำนึงถึงความเป็นจริงของเนื้อหาเป็นสำคัญ อนึ่ง ในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างผู้รับสารด้วยกันเองนั้น ผู้รับสารก็ควรแสดงความคิดเห็นโต้ตอบ และวิพากษ์วิจารณ์อย่างเป็นกลาง หลีกเลี่ยงการสร้างประเด็นต่างๆ นอกเหนือจากที่เป็นข่าว ทั้งนี้เพื่อป้องกันการลุกลามและกลายเป็นประเด็นทางสังคมรุนแรงตามมา

นอกจากนี้ ยังมีข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาวิจัยในอนาคตพบว่า ควรทำการศึกษากลุ่มผู้อ่าน ที่อาศัยอยู่ในเขตปริมณฑลและต่างจังหวัดด้วย ซึ่งกลุ่มผู้อ่านในแต่ละพื้นที่อาจจะมี ความแตกต่างกันในด้านบริบทสังคม ที่อาจส่งผลกระทบต่อพฤติกรรม การเปิดรับและทัศนคติต่อนิตยสารประเภทกอสซิปบันเทิงและควรมีการนำรูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนา และปรับปรุงคุณภาพของนิตยสารประเภทกอสซิปบันเทิง ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้อ่าน ที่เป็นกลุ่มเป้าหมายยิ่งขึ้น ทั้งยังในถูกต้องเหมาะสมในการนำเสนอเนื้อหาให้เป็นไปตามครรลองของบทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบต่อสังคมของสื่อมวลชนที่ดี นอกจากนี้ ควรมีการศึกษา เรื่องบทบาทหน้าที่การทำงานของปาปารัซซีเพิ่มเติมด้วย เนื่องจากอาชีพนี้เกิดขึ้นและได้รับอิทธิพลมาจากประเทศทางตะวันตก และกำลังแพร่หลายมากขึ้นในสังคมไทย โดยจะทำงานควบคู่ไปกับนำเสนอของนิตยสารประเภทกอสซิปบันเทิง เพื่อให้สามารถเป็นแนวทาง ในการปรับปรุงและพัฒนาการทำงานของนิตยสารประเภทดังกล่าวให้ถูกต้องเหมาะสม และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น